

DENİZLERDEYİZ

AMATÖR DENİZCİLER DERNEĞİ

DADD

DADDRalli Saros 2021

Bir de böyle görmek...

Argonotların dümen suyunda Ege'den Karadeniz'in en doğu ucuna yol alan denizcilerin kılavuzudur Altın Post. Ve bütün efsanenin başladığı gün, yani altın postlu koç, sırtında taşıdığı Kral Athamas'ın çocuklarından birini, küçük kız Helle'yi denize düşürdüğünde, Melas Kolpos'un, sonradan bildiğimiz adıyla Saros Körfezi'nin de öyküsü başlar. Tarih boyunca nice ordular, donanmalar, kahramanlar dolaşır durur çevresinde. Zira Saros, bütün uygarlıkların beşiği Anadolu ile kadim Helen uygarlığı arasındaki köprünün en zarif motifidir. Hâlâ öyledir ama ne yazık ki amatör denizciliğin uğrak bölgelerinden biri değildir.

Kuzey rüzgârı Boreas ile savaşçı Trak kavimlerinin yurdu Trakya'nın kıyılarından Ege'ye tepeden bakan, tarihin en canlı denizine gözcülük eden Saros, ne kayıtlar tutmuştur, defterlere sığmaz. MÖ 5'inci yüzyılda dünyanın en büyük gücü olan Pers İmparatorluğu, gözünü Ege'ye diktiğinde, Büyük Darius'un gerçekleştiremediğini, oğlu I. Serhas (Kserkses – Persçesiyle Hşayarşa) gerçekleştirip Helenlerin üzerine yürür.

Koçun sırtından düşen Helle'nin adını taşıyan Hellespontos yani Çanakkale Boğazı'nı, gemilerden yaptığı köprülerle yedi gün yedi gecede geçen, fırtına çıkarıp köprüyü bozan denizi sopayla dövdüren Serhas, Yunanların üzerine kara bulut gibi çöker. Herodotos'a göre Kserkses Çanakkale Boğazı'nı sağına alıp Khersonessos (Gelibolu Yarımadası) boyunca yukarı çıkarak Helenlere hücum eder.

Yine Herodotos'a göre, Körfez'e adını veren Melas Irmağı kurur, sonradan Yunanca "kuru" anlamına gelen Xeros'tan türemiş Saros ismini alır. Kserkses'ten bir yüzyıl kadar sonra Büyük İskender çıkar sahneye ve o da kendi babası Philippos'un düşünüyene getirmek için atılır. Yani, Yunanistan'ın intikamını almak! Bu kez batıdan doğuya, Pers yurduna doğru kat edilir Saros Körfezi.

Çanakkale Savaşı sırasında Mustafa Kemalimizin dehasıyla özdeşleşen Anafartalar Koyu parıldar Saros'a bakarken. Anafarta, Yunanca "tırmanış yolu" anlamına gelen 'anavathra'dan türemiştir; laik, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'ne tırmanan yolun başlangıcıdır belki de. Saros Körfezi'ni geçip gelen Helen askerlerine karşı direnen Troya gibi, yedi düvele karşı dimdik duran Anadolu'nun en kahraman yarımadasıdır Gelibolu.

Binlerce yıldır işlektir Saros Körfezi. Ege'nin güçlü akıntıları sayesinde kendi kendini temizleyebilen az sayıdaki körfezden biri olduğu söylenir ancak bu, onu korumamız gerektiği gerçeğini ortadan kaldırmaz. Sayısız yeraltı ve yerüstü su kaynakları sayesinde canlı çeşitliliği de çok yüksek olan Saros Körfezi, yerleşimleriyle kültürümüzde de yer bulur. Haldun Taner'in yazdığı Keşanlı Ali Destanı adlı tiyatro eserini izlememiş olanlarımız bile adını bilir. Edirne'nin, Saros Körfezi'nin kuzeyini kaplayan ilçesinin adıdır Keşan. Peki ya "Evreşe yolları dar" adlı türküyü bilmeyenimiz var mı? Türküsünü çok iyi bildiğimiz, türküye atfen yollarının dar olduğunu düşündüğümüz Evreşe, Gelibolu'nun, güzelim bir ovaya da adını veren küçük bir beldesi aslında. Evreşe'den Körfez'e doğru azıcık yol aldığımızda, Büyükada, Küçükada ve Minikada diye isimlendirilmiş, Üç Adalar da denen Körfez adalarını görürüz. Yunanistan'a doğal sınırimız Meriç Nehri'nin kıyısında yer alan ilk Türk yerleşimi Enez de bir doğa harikası bölgeye hâkim. Roma'nın da kurucusu kabul eden Troya kahramanı Aeneas'ın batıya giderken uğradığı yerde kurulu Enez ya da antik ismiyle Ainos, Troya Savaşı'ndan da önce var olan bir yerleşim.

6 Temmuz'da Kabatepe'den başlayacak DADDRalli Saros 2021, bütün Körfezi dolaştıktan sonra elbette Saros'un koynuna geri dönmeye çalışır gibi duran Gökçeada'ya da uğrayacak.

DADD, korona virüsün darbelerini biraz olsun unutmak, birşeyleri biraz "geride bırakmak" için, göz ardı edilmiş bu doğa harikası Körfeze yelken açıyor. Tarihin küçük ama en önemli toprak parçalarından Gelibolu'yu, tarihe adını yazdırmış Saros'u bir de böyle görmek harika olacak.

Tayfun Timoçin
Denizci-Yazar
DADD Üyesi